

Tisztelt Veszprém Megyei Kormányhivatal!

A Balatonberényi Fürdő és Szabadidő Egyesület az alábbiakban szeretné tájékoztatni Önöket, a „Balaton kotrására vonatkozó környezeti hatástanulmány” című dokumentummal kapcsolatos észrevételeiről.

A társadalmasításra kiadott tanulmány részletes alaposággal mutatja be a 2019-20-ban, a Balaton nyugati medencéjében jelentkező, 25 éve nem tapasztalt „vízvirágzás” okait, előzményeit, a vízminőség védelmi és használati szempontú kotrások /lepelkotrás, part menti kotrás/ tervezett folyamatát, mint a probléma egyik lehetséges megoldását. Álláspontunkat az alábbiakban foglaljuk össze:

- 1. A tervezett kotrások a Balatonberény előtti meder szakaszokat is érintik, mely beavatkozásokat egyesületünk támogat, azzal csak messzemenőig egyetérteni tud. Úgy gondoljuk, hogy a part menti és lepel kotrások tervezése, végrehajtása a Balaton nyugati medencéjében, a zagyterek kialakítása mára nem vita tárgya, hanem égető feladat, melyet sürgősen meg kell oldani.** Súlyos hibának tartjuk, hogy az eltelt 15 évben a partszakaszok, strandjaik eliszapolódását, feltöltődését jelző önkormányzatok jelzései ellenére 2004 óta a Balatonon állami kotrás nem történt egészen a 2020. júliusi, szeptemberi vízminőségi kárelhárítási célú kotrásig. Számunkra felmerül a szakmai döntéshozó testületek, szervezetek, felelőssége, illetve szakmai felelőtlensége.
- 2. A tanulmányban megállapítják, hogy a Balatonban van annyi biológiailag hozzáférhető tápanyag (elsősorban foszfor), mely az algák tömeges, kiterjedt szaporodásához többszörösen elegendő. A szakemberek szerint a kedvezőtlen állapotnak a korábbiaktól eltérően külső forrása nincs, így az belső terheléstől alakulhatott ki. A jelenség újra ismétlődhet, ha a 2019-es nyári állapothoz hasonló meteorológiai viszonyok bekövetkeznek. Nem vagyunk vízügyi szakemberek, de laikusként is aggasztóak az Országos Vízügyi Igazgatóság adatai a balatoni nádaratással kapcsolatosan.**

A Balaton körül mintegy 1200 hektárnyi nádas található, amelynek harmadáról-negyedéről kellene telente levágni a növényt annak megújulása érdekében, illetve vízminőség-védelmi okokból, de ez évek óta nem teljesül. Az elmúlt években egyre csökkent a learatott terület nagysága, és idén sem várható emelkedés. A tervek teljesítését évek óta

hátráltatja, hogy a tó nem fagy be, így csak a szárazföldi mintegy 400 hektárnyi területen lehet aratni, a vízügynek nincs saját aratógépe, a vállalkozók részéről pedig- feltehetőleg anyagi okokból - csekély az érdeklődés. A nádgazdálkodási terv alapján évente 200-300 hektár learatása lenne indokolt, de a rendelkezésre álló források miatt 23 ha nádas levágására írtak ki pályázatot 3 millió forintos kerettel. Gyakorlatilag megállapítható, hogy már hosszú ideje évente több mint 1000 hektárról rohad bele az aratatlan nád a tóba, növelve annak szerves anyag tartalmát a parti sávban, nádas öblökben tavi üledék formájában.

A nád a téli időszakban az időjárás miatt törik, a lehullott törmelék a nád töve köré gyűlik, a természetes és a hullámozás okozta vízmozgás következtében a lebegő iszap a törmeléken felhalmozódik. Pár év alatt szárazulat keletkezik, mely ismételten módosítja a lebegő iszap természetes mozgási irányát és növeli a lerakódási területet, ahol az iszap már nem mozog tovább. Balatonberény belterületi, nádasokkal benőtt partszakaszainál is megfigyelhető a kezeletlen nád rohamos terjedése, mely elzárja a fürdőzők elől az eddig szabad partszakaszokról a vízfelületre jutást.

Úgy gondoljuk, hogy az anyagi források biztosításával, a nádasok szakszerű karbantartásával, aratásával, is csökkenthető a tó medrének szerves anyag terhelése, egyensúly teremthető a környezetvédelem-vízügy, gazdaság, turizmus érdekei között.

3. A dokumentum említi a Balatonberényi partszakasz előtti, mederben lévő 19.823 számú régészeti lelőhelyet „villa rustica”névvel. Kérjük, hogy a feltételezett római kori építmény kutatásának eredményéről tájékoztassák települési önkormányzatunkat.
4. A klímaváltozás Balatonra gyakorolt kiszámíthatatlan hatásai miatt javasoljuk, hogy a tó ökoszisztémájával, a térség fejlesztésével foglalkozó intézetek, tudományos- egyetemi műhelyek kutatási céljaikra, tevékenységükre több anyagi forrást kapjanak. A tavat, annak élővilágát, az esetleges külső beavatkozások hatásait folyamatosan figyelni kell.
5. A meder vízminőség védelmi, valamint használati szempontú kotrása szükségszerűen, a szakmai szervezetek, szakemberek jelzése, javaslata alapján időben történjen meg, hogy elkerüljük a 2020. évi kárelhárítási célú kotrást.

A Balatonberényi Fürdő és Szabadidő Egyesület nevében köszönjük, hogy „ A Balaton kotrására vonatkozó környezeti hatástanulmány ” c. dokumentummal kapcsolatos véleményünket megoszthatjuk Önökkel! További munkájukhoz sok sikert kívánva kérjük, hogy a tervezett kotrási munkák megkezdésének időpontjáról települési önkormányzatunkat értesíteni szíveskedjenek!

Tisztelettel: Balatonberényi Fürdő és Szabadidő Egyesület

Balatonberény Rózsa u. 1